

meho

ČASOPIS ZAVODA ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZVAJALCEV IN PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV SLOVENIJE



**IPF s certifikatom
ISO 9001:2015**

**Ideja je prva
stopnica do cilja**

**Kvote slovenske
glasbe danes**

**Kaj dobimo iz
digitalnega sveta?**

04

06

10

19



Brezplačna mobilna aplikacija
za nadzor uporabe glasbe



Izzivom naproti

Kreativno delo že dolgo ni bilo na takšni prelomnici. Z dostopom do različnih avtorskih del, kjerkoli in kadarkoli, se je močno povečala možnost nelegalnih uporab, deljenja ... Evropska unija z direktivo o kolektivnem upravljanju avtorskih pravic povečuje vlogo imetnikov pravic in jih vzpodbuja k aktivni vlogi pri uveljavljanju. Temu je letos sledila tudi Slovenija s sprejemom Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic. Vse, ki smo kakorkoli vpeti v okolje ustvarjanja zaščitene del ali uveljavljanja pravic, nas čaka izziv, kako čim bolj učinkovito uveljaviti pravice imetnikov v do zdaj še ne dosledno urejenih okoljih. Pri tem mislim na področja, kot so na primer kabelska omrežja ali digitalni mediji. O izzivih, ki so jih ti prinesli v naše delo, pišemo tudi v tej številki časopisa Eho. Ustvarjalna industrija si ne sme dovoliti, da obstanemo v upanju na rast samo zaradi potencialnih prihodkov iz zbiranja in nedeljenja nadomestil od praznih nosilcev. Ureditev novih področij širjenja zaščitene del je namreč ključna za naše nadaljnje delo. Ne nazadnje so prav na njem zrasle nove globalne korporacije, ki ponujajo glasbene, video ali tekstovne vsebine.

Pomemben korak v smer zaščite naših pravic pomeni letos ustanovljeno Združenje imetnikov pravic, ki ima za eno osrednjih nalog prav ureditev razmer v digitalnem okolju. Prepričan sem, da bo njihovo delovanje zelo pripomoglo k boljšemu ozračju za ustvarjalce. Pomemben porok za to je tudi cela vrsta reprezentativnih združenj in organizacij iz različnih vej ustvarjanja, ki so se povezali s skupnim ciljem – zagotoviti vzpodbudno in pravično okolje za ustvarjanje.

Izzivalna se mi zdi ideja, da bi oblikovali CopySI, ki bi končno uredil medsebojna razmerja in omogočil, da uporabniki ne bodo več izkoriščali neuskajenosti imetnikov pravic v svojo korist.

Čaka nas veliko dela. Tudi v 2017. Naj bo uspešno in kreativno!

Boštjan Menart, predsednik Sveta IPF

Kazalo

Vaš Zavod IPF	04
IPF s certifikatom ISO 9001:2015	04
Najboljše letno poročilo	05
Ideja je prva stopnica do cilja	06
Aktualni eho	08
Dobili smo Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic	08
Obvestilo imetnikom pravic o pravicah iz ZKUASP	09
IPF in Ministrstvo za kulturo pozivata k prijavi novih skladb	09
Eho mnenje	10
Kvote slovenske glasbe danes	10
Aktualni eho	13
Novo in prvo združenje imetnikov pravic	13
Vaš Zavod IPF	14
Mednarodna sodelovanja	14
Vstopamo v VRDB2	15
Glasbeni eho	16
Slovinci nelegalno naložijo vsaj 35 milijonov skladb na leto	16
Mednarodni eho	18
Zakaj skladba potrebuje mednarodno kodo ISRC?	18
Kaj dobimo iz digitalnega sveta?	19
Pravičen internet do izvajalcev	19
Eho mnenje	20
Konflikt interesov	20
Konferenčni eho	22
IPF gostil regionalno konferenco IFPI	22

IPF s certifikatom ISO 9001:2015

V IPF-u se nenehno trudimo nadgraditi kakovost svojega dela. Tako smo pridobili certifikat za najnovejšo izdajo standarda kakovosti ISO 9001:2015, s katerim smo za organizacijo dela, poslovanje, učinkovito delovanje in še za nekatera druga področja dela sprejeli in vnesli v delo pomembne zaveze. Te nam bodo pomagale dodati novo kakovost v delo z našimi člani, uporabniki glasbe in drugimi poslovnimi partnerji.



Standard ISO 9001:2015 je v mednarodnem poslovnem okolju uveljavljen standard, ki je v mnogih panogah postal osnoven dokaz sposobnosti organizacije za izpolnjevanje zahtev odjemalcev. Standard je zgrajen na načelih vodenja kakovosti, ki jih uporabljajo uspešne organizacije po vsem svetu, je povzetek dobrih poslovnih praks in v pomoč organizacijam, ki želijo nadgrajevati kakovost in uspešnost svojega poslovanja.

Še učinkoviteje delovanje

V IPF-u delovanje v skladu z načeli standarda ISO 9001:2015 vidimo kot orodje za uspešno in učinkovito delovanje: »S sledenjem smernicam, ki jih predpisuje certifikat, bomo še bolj zagotavljali transparentnost odločitev glede razvoja novih projektov in spremljanja ključnih kazalcev uspešnosti poslovanja.« je povedal vodja projekta pridobitve certifikata na IPF-u, Dušan Kastelic. Standard ISO 9001:2015 je sicer namenjen vsem vrstam

organizacij, ne glede na velikost, organiziranost, proizvod ali storitev, ki želijo obvladovati in izboljševati svoje poslovanje ter povečevati zadovoljstvo svojih deležnikov, v našem primeru članov.

Več za upravičence

Merila standarda ISO se osredotočajo predvsem na uspešnost in učinkovitost sistema vodenja kakovosti pri izpolnjevanju zahtev odjemalcev, pri čemer je zelo pomembno upoštevanje deležnikov, ki lahko vplivajo na sistem vodenja. »Pričakujemo, da bo certifikat pozitivno vplival na še učinkovitejši nadzor nad stroški poslovanja, kar bo po naših pričakovanjih posledično generiralo večjo delilno maso za vse upravičence,« je povedal direktor IPF-a Viljem Marjan Hribar. Primeri podobnih organizacij in mnogih podjetij kažejo, da dosledna uporaba smernic standarda zagotavlja nenehno izboljševanje delovanja.

Standard ISO 9001:2015

Standard kakovosti ISO 9001:2015 je izdala mednarodna organizacija ISO (International Standardisation Organization) leta 2015, na kar oznaka »:2015« tudi opozarja. To je peta izdaja standarda, ki zamenjuje tisto iz leta 2008. Do septembra 2018 sta veljavni obe izdaji, nato le še ISO 9001:2015. ISO certifikate sicer podeljujejo od leta 1987.



Najboljše letno poročilo

IPF je v družbi najuglednejših slovenskih podjetij v svoji kategoriji prejel priznanje za najboljše letno poročilo. Na 17. ocenjevanju, ki ga je pripravila Poslovna akademija časnika Finance, smo v kategoriji drugih organizacij osvojili prvo mesto. Nagrajeni so bili še Gorenje, Zavarovalnica Triglav in Snaga. IPF je sicer nagrado osvojil že drugič; prvič smo jo prejeli za Letno poročilo 2013.



IPF je že drugič prejel nagrado za najboljše letno poročilo.

Prejem nagrade za najboljše letno poročilo v družbi najuglednejših slovenskih podjetij predstavlja pomembno potrditev transparentnosti delovanja IPF-a.

Letna poročila na spletni strani

Vsa letna poročila IPF-a, tudi nagrajena, so dostopna na spletni strani www.ipf.si v zavihku IPF – dokumenti, knjižnica.

Izbir najboljšega letnega poročila je letos potekal že 17. leto zapored. Organizatorji, Poslovna akademija časnika Finance, so podelili štiri glavne nagrade glede na najvišji skupni seštevek točk v štirih skupinah organizacij, in sicer med velikimi podjetji (Gorenje), finančnimi ustanovami (Zavarovalnica Triglav), srednjimi in malimi podjetji (Snaga) ter drugimi organizacijami (IPF). »V letnem poročilu IPF-a vedno zasledujemo transparentnost oziroma preglednost. Velik poudarek smo dali grafičnim prikazom našega poslovanja, s čimer je poročilo berljivo na več zahtevnostnih ravneh,« je ob podelitvi nagrade povedal predsednik Sveta IPF Boštjan Menart. V IPF-u smo prvo nagrado za letno poročilo prejeli za poslovno leto 2013, tako da je letošnja nagrada že druga. »Zagotovo je druga nagrada za prvo mesto dodatno potrdilo transparentnosti našega dela in dostopnosti do informacij, ki jih naši uporabniki potrebujejo. S tem se lahko pohvali redko katera organizacija oziroma podjetje,« je povedal direktor IPF-a Viljem Marjan Hribar.

Kaj je ocenjevala komisija?

Strokovna komisija na tekmovanju Najboljše letno poročilo je ocenjevala kakovost vsebine in komunikacijski vidik letnega poročila za poslovno leto 2015. »To je zahteven projekt za vse, ki sodelujejo pri pripravi. Dokument vsebuje poslovne in računovodske informacije za leto 2015 in naj bi vseboval tudi vse pomembne dogodke v letu 2016 do datuma revizijskega poročila. Tako zahteva zakonodaja. Glavno odgovornost za verodostojnost, resničnost in poštenost podatkov ter informacij v vsebini letnega poročila imata uprava oziroma najvišje poslovodstvo in nadzorni svet oziroma lastniki. Nadzorni svet oziroma lastniki lahko pri preverjanju letnega poročila zahtevajo še dodatne dokumente o poslovanju. Prav tako revizor, ki je med drugim odgovoren za skladnost razkritij v letnem poročilu s predpisi,« so povedali organizatorji.



Ideja je prva stopnica do cilja

Viljem Marjan Hribar je že osem let sodelavec IPF-a. Po vodenju službe repartitije in funkciji vršilca dolžnosti direktorja je letos prevzel direktorski stolček. V letu, ko se bodo vse kolektivne organizacije usklajevale s pravnimi okviri novo sprejetega ZKUASP-ja in pred napovedanimi spremembami drugega zakona oz. bolje rečeno, prvega in najpomembnejšega zakona – ZASP, so na IPF-u opravili nekaj pomembnih organizacijskih potez. IPF bo s 1. januarjem 2017 postal prva kolektivna organizacija pri nas, ki bo vsa področja dela opravljala z lastno strokovno službo. Ob tem izpostavlja, da jih čaka še precej naporov pri urejanju področja praznih nosilcev zvoka, od katerih že dolgo nihče od imetnikov pravic nima nič.



Viljem Marjan Hribar je v letu 2016 postal direktor IPF-a, kjer dela že osem let.

Kaj je danes glavna prioriteta IPF?

»To so izzivi, ki nas čakajo v letu 2017. Zagotovo je na prvem mestu implementacija ZKUASP-ja v naše akte in posledično delovne procese, s čimer smo začeli že v letu 2016, veliko določil zakona pa je dejansko že leta del našega poslovanja. Čaka nas vzpostavitev mednarodno primerljivih tarif za komercialne radie, kabelske operaterje in osvežitev sporazuma z malimi uporabniki. Izziv ostaja zasebno reproduciranje, kjer že sedmo leto nihče ne zbira nadomestil. Je pa tukaj še drugo pomembno področje, ki se dotika naše notranje organizacije in v okviru katere izvajamo prenose dejavnosti z zunanjih izvajalcev v lastno strokovno službo. Kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno glavni cilj poslovanja IPF-a ostaja zvišanje vsote zbranih nadomestil in nižanje stroškov ter posledično dvig mase sredstev za delitev.«

Omenili ste notranjo organizacijo. Torej delate na učinkovitosti?

»Da. To dokazuje tudi letos prejeti certifikat ISO 9001:2015, ki je pomembna zaveza h kakovosti našega dela. Sredi letošnjega leta smo od zunanjega izvajalca prevzeli terensko službo, ki jo danes opravljamo na IPF-u. Moramo povedati, da se že kažejo prvi pozitivni znaki nove ureditve. S proaktivnejšim pristopom k temu področju se povečuje število tistih, ki imajo z IPF-om urejena pogodbeno razmerja, hkrati se zmanjšuje število kršiteljev. S 1.

januarjem 2017 bomo pod svoje okrilje vzeli še obdelavo sporedov predvajanih del. Tako bomo prva kolektivna organizacija v Sloveniji, ki bo v celoti sama, z lastno strokovno službo, izvajala naloge iz svojega delokroga. In v luči vseh prej omenjenih novih nalog lahko s ponosom povem, da je naša strokovna služba glede velikosti in obsega del izjemno učinkovita. Zato se moram zahvaliti svojim sodelavcem in tudi vsem, ki so ta dela do zdaj opravljali za nas.«

Vseskozi v IPF-u poudarjate sodelovanje z državnimi institucijami. Kako ga ocenjujete v letu 2016?

»Pri vsakodnevem delu je za nas najpomembnejše sodelovanje z Uradom za intelektualno lastnino kot nadzornim organom. Lahko rečem, da je zaznati nekaj premikov, tako da upam, da se bo sodelovanje premaknilo od zdajšnje izmenjave modrih ovojnica. Moram reči, da še vedno pogrešamo možnost strokovne razprave o odprtih vprašanih kolektivnega upravljanja pravic. Prav tako pogrešamo strokovna srečanja, na katerih ne bi govorili le o zatečenem stanju po izdanih dovoljenjih, temveč tudi o strategijah, vizijah za naslednjo »petletko«. Torej, z novim direktorjem urada je prišlo nekaj svežega vetra. Upam, da bo zapihal še močnejše in nas v sodelovanju premaknil naprej.«

Letošnje leto je prineslo prav tako dolgo pričakovani premik naprej v področni

zakonodaji. Kaj pričakujete od novih zakonov?

»Za letošnjo jesen je bilo napovedano, da bo javno razpravo doživel Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, a na razpravo še čakamo. Naši imetniki pravic si želijo, da bi se določbe iz dosedanjega zakona, ki dopuščajo različne interpretacije ali so pomanjkljive, na novo ali podrobneje opredelila in da bi zakon uskladili z duhom časa, saj je razvoj novih tehnologij bistveno napredoval, zakonodaja pa temu ni sledila. V vseh dosedanjih postopkih podajanja predlogov sprememb ZASP-ja smo aktivno sodelovali, vendar dlje od zbiranja predlogov na strani zakonodajalca ni prišlo. Pričakujemo, da bo ZASP ponovno odprt za razpravo v spomladanskem času.«

»Pri vsakodnevem delu je za nas najpomembnejše sodelovanje z Uradom za intelektualno lastnino kot nadzornim organom. Lahko rečem, da je zaznati nekaj premikov ...«

Še eno leto je mimo, ko ostaja nerazčiščeno področje »praznjakov«. Se stanje premika naprej?

»Zadnje četrletje je bilo na področju zbiranja nadomestil za zasebno reproduciranje zelo razburkano. Na predlog oziroma pobudo URSIL-a je IPF skupaj s še tremi kolektivnimi organizacijami, ki skupaj predstavljajo več kakor 80 % upravičenja do teh nadomestil, podal vlogo za podelitve dovoljenja za zbiranje nadomestil. Žal je bila ta vloga izigrana s strani društva, ki ima trenutno že aktivno vlogo za podelitev dovoljenja, in je tako ta projekt ponovno padel v vodo. Kljub vsemu puške še nismo vrgli v koruzo in proaktivno iščemo možnosti za rešitev nastalega položaja. Pozdravljamo pa aktivnejšo vlogo URSIL-a in upamo, da bo do pode-

litve dovoljenja in posledično zbiranja nadomestil vendarle prišlo.«

Kako uspešni ste sicer pri zbiranju nadomestil za upravičence?

»Nadomestila zbiramo učinkovito, v skladu s sprejetimi tarifami oziroma sklenjenimi sporazumi. Žal določena področja še niso urejena, a pričakujemo, da jih bomo uredili v prihodnjem letu. V mislih imam predvsem že na začetku pogovora omenjeno področje komercialnih izdajateljev radijskih programov, kjer po neuspešnih pogajanjih poteka postopek pred Svetom za avtorsko pravo. V skladu z novim Zakonom o upravljanju avtorske in sorodnih pravic, kjer so določeni roki, pričakujemo, da bo odločitev sprejeta do konca leta 2017. Za omenjeno področje so precej razumevanja pokazala tudi sodišča, ki v nekaterih svojih odločitvah postavljajo stvari na pravo mesto. Upoštevajo ekonomsko vrednost glasbe v programu in ne prihodek, ki ga izdajatelj s predvajanjem ustvari, saj je ta zaradi različnih manipulacij mnogokrat nerealen.«

Napovedujete kar nekaj tehnoloških projektov, npr. mednarodno usklajene baze. Zakaj so pomembne?

»IPF je aktivno že na začetku razvoja pristopil k mednarodni bazi VRDB, ki je nastala pod okriljem krovne organizacije SCAPR. Do sedaj je izmenjava potekala po usklajenem načelu »ena na ena«. Vsaka organizacija je potem podatke obdelovala na svoj način. Z novo bazo se bodo načini obdelave poenotili, kar podrobneje predstavljamo v tej številki EHA. Podatki bodo tako obdelani z istim orodjem, najpomembnejše pa je, da bodo lahko male kolektivne organizacije, kot je naša, učinkovitejše obdelovale repertoar svojih članov in ne bodo opravljale dela za večje organizacije. Novi način zagotavlja maksimalno učinkovitost in preglednost.«

Kaj pa uporabniki? Se tudi zanje obeta kaj kakšne spremembe?

»V naslednjih tednih bo uporabnikom glasbe na voljo poseben portal, ki bo interaktiven in bo omogočal preprostejše in učinkovitejše poslovanje z nami. V prvi fazi bodo uporabnikom na voljo podatki o lastnem podjetju, kot jih vodi IPF, seznam

izdanih računov z možnostjo ponatisov in prevzema e-računov, pregledne in hitre prijave prirediteljev ... Projekt je pomemben tako za uporabnike, ki bodo svoje obveznosti lahko izpolnjevali kadarkoli in od kjerkoli, kot tudi za administrativno službo IPF-a, ki bo podatke s strani uporabnikov tako prejela v elektronski obliki in jih še učinkovitejše obdelovala.«

Sprememb bo deležen tudi Admiss, ki je med uporabniki dobro zasidran.

»Da, za leto 2017 načrtujemo tudi prenovljen portal ADMISS, ki je bil že zdaj s svojo vsebinsko ponudbo vzor marsikateri evropski kolektivni organizaciji. Žal je izdelan na tehnološko prazgodovinski platformi, ki ne omogoča interaktivnega odnosa med imetniki pravic in IPF-om, hkrati pa tudi ne omogoča samodejne posodobitve podatkov z IPF-ovo lokalno bazo podatkov. Pripravljamo tudi celovitejši informativni portal Ehonovice, kjer bodo vsem, ki jih bo to zanimalo, na voljo mnoge teme, povezane z glasbo, intelektualno lastnino, zakonodajo, trendi iz tujine ... Čaka nas torej kar nekaj dela.«

S kakšnim korakom sicer stopate v novo leto?

»Recimo, da pogumnim. Zavedam se, koliko dela nas čaka. Ampak, ko pogledam v iztekajoče se leto, vidim, da smo naredili veliko. Spet so tukaj novi temelji, nove rešitve. Delamo vsak dan in ne mine dan, da se s sodelavci ali sveti oz. skupščinami ne bi spraševali, kaj še lahko naredimo bolje, učinkovitejše. In prav vsem, ki so z mano sodelovali v tem letu, bi se rad zahvalil za delo, trud in sleherno idejo. Prav te so prva stopnica na poti do cilja.«

»Naši imetniki pravic si želijo, da bi se področja iz dosedanjega zakona, ki dopuščajo različne interpretacije ali so pomanjkljiva, na novo ali podrobneje opredelila.«

Dobili smo Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic

V letošnjem letu smo dobili Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic. Med drugim določa način delovanja kolektivnih organizacij, nadzor nad njimi, položaj imetnikov pravic in oblikovanje posebnih skladov. IPF je ves čas priprave zakona sodeloval s konstruktivnimi predlogi, a žal so bili nekateri, ki bi zakon naredili zares učinkovit, preslišani. Kljub temu je razveseljivo, da je bil zakon sprejet in da kolektivne organizacije na določen način postavljajo na skupni imenovalec.

Avtorska in sorodne pravice so od jeseni umeščene v nov zakonodajni okvir. Od do sedaj veljavnega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah iz leta 1995 (in njegovih kasnejših dopolnitev), ki združuje vsa področja avtorskega prava, je tako postalo ločeno kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic. V IPF-u smo od začetka pobud za pripravo novega zakona sodelovali na mnogih usklajevanjih s ciljem, da imetniki pravic dobijo zase kar najboljši zakon. Ob končnem predlogu zakona smo ugotovili, da so pripravljavci upoštevali kar nekaj pre-

dlogov, nekaj takšnih, ki bi delovanje kolektivnih organizacij naredili še učinkovitejše, pa žal niso upoštevali.

Vse kolektivne organizacije na istem imenovalcu

Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic opredeljuje način delovanja kolektivnih organizacij. Podrobneje se ukvarja z obliko in načinom nadzora nad njimi, določa položaj imetnikov pravic v razmerju do organizacije, ure-

ja delitev avtorskih honorarjev in večnamenskih skladov, s katerimi kolektivne organizacije vzpodbujajo ustvarjalnost v domačem okolju. Zakon ohranja tudi obvezno kolektivno upravljanje s pravicami, ko so avtorska dela množično uporabljena, čeprav je bilo to področje sprva deležno kar nekaj pobud za spremembe. V IPF-u nas veseli, da je državni zbor zakon končno potrdil in veto ni bil sprejet, saj določena področja ureja bolj univerzalno, jasneje, predvsem pa vse kolektivne organizacije postavljajo na isti imenovalec.

Novi Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic je od obstoječega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah ločil kolektivno upravljanje.

Obvestilo imetnikom pravic o pravicah iz ZKUASP

Na podlagi 83. člena Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP), ki je bil objavljen v Uradnem listu RS številka 63/2016 dne 7. 10. 2016, imetnike pravic obveščamo o njihovih pravicah iz 18. člena navedenega zakona:

18. člen (pooblastilo imetnika pravic)

(1) Imetnik pravic pisno pooblasti kolektivno organizacijo za upravljanje določene avtorske pravice na določenem avtorskem delu in za ozemlja po lastni izbiri, ne glede na državo članico svojega državljanstva ali prebivališča ali državo članico sedeža kolektivne organizacije.

(2) Imetnik pravic lahko za upravljanje določene avtorske pravice na določenem avtorskem delu za določeno ozemlje pooblasti le eno kolektivno organizacijo. Kolektivna organizacija brez pooblastila imetnika pravic ne more upravljati avtorske pravice na določenem avtorskem delu.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko pristojna kolektivna organizacija v primerih iz 9. člena tega

zakona upravlja avtorske pravice brez pooblastila imetnika pravic.

(4) Imetnik pravic lahko sam, ne glede na pooblastilo kolektivni organizaciji, dovoli uporabo svojega avtorskega dela za nekomercialno rabo (za humanitarni, kulturni, izobraževalni namen ipd.). O tem imetnik pravic obvesti kolektivno organizacijo najpozneje 15 dni po izdaji takšnega dovoljenja.

(5) Kolektivna organizacija ne more zavrnila upravljanja pravic iz prvega odstavka tega člena, če upravlja takšne avtorske pravice na takšni vrsti avtorskih del na določenem ozemlju.

(6) Imetnik pravic lahko delno ali v celoti prekliče pooblastilo iz prvega odstavka tega člena. O tem mora pisno obvestiti kolektivno organizacijo en mesec pred začetkom učinkovanja preklica. Kolektivna organizacija lahko v statutu določi, da preklic

pooblastila začne učinkovati z novim poslovnim letom.

(7) Imetnik pravic je upravičen do avtorskih honorarjev, ki jih je kolektivna organizacija zbrala za njegov račun za uporabo njegovih del do začetka učinkovanja preklica pooblastila. Do začetka učinkovanja preklica pooblastila ima imetnik pravic, ki je član kolektivne organizacije, enake pravice kot drugi člani kolektivne organizacije.

(8) Kolektivna organizacija ne more pogojevati preklica pooblastila z zahtevo, da se za upravljanje avtorske pravice pooblasti druga kolektivna organizacija.

(9) Kolektivna organizacija mora pred pridobitvijo pooblastila obvestiti imetnika pravic o njegovih pravicah iz tega člena.

IPF in Ministrstvo za kulturo pozivata k prijavi novih skladb

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije je s spremembo Zakona o medijih uvedlo javno evidenco skladb, mlajših od dveh let. Tako radijskim urednikom pomaga oblikovati glasbene sporede, ki so v skladu s predpisanimi kvotami predvajanja novih skladb. Za izvajalce in proizvajalce fonogramov je ključno, da so skladbe pravočasno vpisane v bazo ministrstva.

To lahko kar najhitreje storite s takojšnjo prijavo nove skladbe na IPF-u, ki v dogovoru z ministrstvom sproti pripravlja seznam prejetih prijav glasbenih posnetkov, prvič objavljenih v zadnjih dveh letih, in ga ministrstvu takoj posreduje. S prijavo svojega novega repertoarja na IPF-u tako ubijete dve muhi na en mah: poskrbite za obračun vaših nadomestil na IPF-u in poskrbite za sproti vpis

v register novih skladb na ministrstvu za kulturo.

Prijavite nove skladbe

Ministrstvo za kulturo seznam novih skladb, mlajših od dveh let, objavlja na svoji spletni strani www.mk.gov.si, s tem seznamom pa je usklajena tudi naša baza. Ključno je, da skladbo pravočasno

vpisete v register IPF-a, najlažje kar prek vmesnika ADMISS, s čimer bo postala dostopna glasbenim urednikom, hkrati pa bo zanjo začel teči obračun uporabe. Pred prijavo vašim posnetkom najprej določite mednarodno številko ISRC, ki olajša sledenje uporabe vaših del tako v Sloveniji kot v tujini. Le s pravočasnimi in popolnimi prijavami lahko pripomorete k učinkovitemu upravljanju vaših pravic.

Kvote slovenske glasbe danes

Od sprejetja novele Zakona o medijih mineva devet mesecev. Toliko, kot jih je potrebnih, da se plod razvije in priveka na svet. Nebogljn, prestrašen, nemočen, a precej živ, živahen in poln upov in pripravljen na boj z življenjem.



Piše: Boštjan Dermol,
predsednik Skupščine
glasbenih izvajalcev IPF

Pisal se je 22. marec, ko je občestvu dragi predsednik podpisal UKAZ o razglasitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (Zmed-C), eno izmed najlepših daril za rojstni dan. Po številnih porodnih krčih in carskem rezu, po izglasovanem vetu v državnem svetu, ponovni potrditvi v parlamentu je predmetni zakon s famoznim 86.a členom ugledal luč sveta in stopil v veljavo petnajsti dan po objavi v uradnem listu.

Ognjeni argumenti

Predporodni krči so bili hudi, trajali so dobrih šest let, vse od leta 2010, ko se je začela saga o željah in težnjah po cestni ureditvi področja medijev in zaščite domače ustvarjalnosti. V vmesnem času je bilo prelitega veliko črnila o utemeljenosti

Kaj zapoveduje za mnoge sporni 86.a člen zakona?

»86.a člen

(1) Najmanj 60 odstotkov deleža iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena mora biti predvajanih v dnevnem oddajnem času med 6. in 19. uro.

(2) Najmanj 70 odstotkov deleža iz prejšnjega odstavka mora predstavljati glasba, ki je izključno ali v večinskem delu izvajana v slovenskem jeziku, razen ko gre za radijske in televizijske programe, ki v večinskem delu predvajajo instrumentalno glasbo.

(3) Najmanj četrtno deleža iz prvega odstavka tega člena mora predstavljati slovenska glasba, prvič predvajana pred največ dvema letoma.

(4) Pristojno ministrstvo z namenom izvajanja določbe prejšnjega odstavka in nadzora nad njim upravlja evidenco skladb, ki sodijo v okvir deleža glasbe iz prejšnjega odstavka. V evidenci pristojno ministrstvo obdeluje podatke o naslovu skladbe in njihovem avtorju oziroma izvajalcu ter datumu prvega predvajanja, ki jih pristojnemu ministrstvu prijavijo avtorji oziroma izvajalci. Evidenca je javno dostopna na spletni strani pristojnega ministrstva.

(5) Obveznost zagotavljanja deleža glasbe iz tretjega odstavka tega člena ne velja v času, ko je glede na podatke iz evidence iz prejšnjega odstavka za zagotavljanje deleža glasbe, prvič predvajane pred največ dvema letoma, na voljo manj kot 100 skladb.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti, in za 3. program Radia Slovenija – program Ars.«.

in potrebnosti sprejetja zakona. Navzkrižni ogenj argumentov, velike besede in polna usta slovenščine, domačije, narodne zavesti, kulturnega boja, kulturne politike, nacionalizma, protekcionizma, ekonomije in gospodarske rasti, generatorja nove ustvarjalnosti, medijskega nacionalizma in fašizma, omejevanja svobodne podjetniške pobude, zatiranje in fašizem nad neodvisnimi mediji, David

Kako neka godba postane slovenska?

Naslov članka dr. Jožeta Vogrinca celostno in popolnoma zajame bistvo definicije slovenske glasbe kot ideološkega atributa.

»Nāše so tiste godbe, ki jih poslušamo, jih vzamemo za svoje in jih imamo radi. To velja ne glede na to, od kod so, kdo jih je naredil in za kakšno vrsto glasbe gre. Uho presoja, katera godba je slovenska. Če ne priznamo prvenstva ušesu, se znajdemo v pravni godlji, ki ima z muziko opravka samo toliko, da vsak zainteresirani zastopa tako definicijo slovenskosti, ki se mu najbolj splāča.«

v. Goljat, kriza identitete, nedopustni državni intervencionizem, nerazumevanje domače kreacije, negativni globalizacijski vdor v svobodo govora in izraza ter še veliko tega. Od prvega trenutka dalje je bilo jasno samo eno: širokega konsenza v tej zgodbi ne bo mogoče doseči, predvsem zaradi popolnega navzkrižja interesov.

Vsebina in namen urejanja področja medijev

Kvote imajo tako, na palec, preprost in državotvoren namen. Zaščita slovenskega jezika in kulturne raznolikosti na prostoru, ki je teritorialno omejen in mednarodno priznan. Zlobni jeziki se takoj prerekajo o osnovnem namenu in populistič-

no argumentirajo, da gre za državni intervencionizem in predvsem ekonomsko zaščito domačih avtorjev in ustvarjalcev. Kar je v tem primeru sicer nujna posledica, ne pa bistvo in vzrok. Bistvo vsega je nekaj korakov nazaj. Narodna zavest, domoljubnost, zavedanje korenin, vezanost na materni jezik in rodno grudo, patriotizem, pozitivni nacionalizem in pripadnost narodu. Ščemenje in mravljinca narodnega ponosa, ko vihra zastava, ko igra himna, ko lahko kjerkoli in komurkoli na planetu s ponosom pogledaš v oči in poveš, da si Slovenec. In kadar tega primanjkuje (kjerkoli so že vzroki za to – bodisi da gre za majhnost, introvertiranost, stoletna tlačenja z vseh strani, do tega, da je sosedova trava vedno bolj zelena ...), je treba pomagati in to zavest vzpodbujati in zaščititi,



če je le oblastnik in njega predstavnik sposoben to uvideti in prepoznati kot resnično pomembno. In pri nas ima oblast ljudstvo. Tudi sodbe sodišč so izrečene v imenu ljudstva. Torej ni razloga, da bi o tem dvomili, kajne? In v primeru medijev, ki svojo pot do potrošnikov najdejo preko raznih frekvenc (radijskih, televizijskih), ki so JAVNO DOBRO in s katerimi razpolaga država (torej mi vsi, kajti mi vsi smo država), zakonodajalec uredi na način, da zaščiti svoj primarni interes. Kvote nikakor niso instrument, ki je značilen za naš prostor in tudi ne moderna izmišljotina. Diskreditacija na način, da je to samo v banana republikah in novodobna pogruntavščina z namenom ekonomske zaščite avtorjev, nikakor ne vzdržita presoje. Je pa dejstvo, da bi bilo krasno, če bi narodna zavest svoj odsev

Ko številke govori

Počakati bo treba na vmesne analize, ki bodo potrdile ali ovrgle domneve in grožnje nasprotnikov zakona – ali se regulacija področja odraža z odklonom poslušalstva in bojkotom oglaševalcev. Menim, da niti približno. Edino, kar se je spremenilo, je, da smo spoznali celo vrsto kakovostnih, do sedaj nepoznatih glasbenih izvajalcev, številne potencialne uspešnice vseh glasbenih zvrsti in žanrov, ki bi jih sicer verjetno nikoli ne slišali. Spremembe so pomembne tudi zaradi uporabe repertoarja domače glasbe prejšnjih časov, zimzelenih popevk in spregledane ustvarjalnosti polpretekle zgodovine, ki ni našla svojega trenutka in namena, da bi prišla do občinstva.

predpisanih kvot, ko so nam vsem hoteli uredniki in še bolj lastniki medijev pokazati, kako neumne zapovedi morajo upoštevati in se jim podrežati, kako so postali glasbeni uredniki računovodje časa in minut, namenjenih domači glasbi, da le ne bi kršili pravil, ki jih določa zakon, se je zadeva le umirila. Ali je narodna zavest res del genetskega zapisa in sociologije kulture nekega prostora, v katerem se nahajamo, ali pa gre za novodobno skovanko in predvsem posledico razpada starih monarhičnih in religijskih sistemov, bo pokazal čas. Glavno besedo pa ima kupec, ki ima VEDNO prav. In kupec se odloča. V tem primeru je kupec poslušalec. Če mu ne bo prav, bo preklupil drugam ali ugasnil. Trma torej ne pomaga, ne prinaša rezultatov, vsaj ne pozitivnih.

Novo in prvo združenje imetnikov pravic

V letu 2016 je zaživel Zdrženje imetnikov pravic ali krajše ZIP. Ta civilnodružbena platforma je namenjena združevanju, sodelovanju in skupnemu delovanju vseh imetnikov pravic s področja kulturnih in ustvarjalnih industrij. Glavni cilj združenja bo spodbujanje in zagotavljanje spoštovanja ustvarjalnosti in avtorskih pravic, izobraževanje uporabnikov vsebin, opozarjanje na nepravilnosti in kršitve ter ustvarjanje okolja za legalne dostope do zaščitnih vsebin.

Slovenija je ena redkih držav v Evropi, kjer so različne, avtorsko zaščitene vsebine, brez posledic prosto dostopne na različnih spletnih platformah. Tako lahko domala vsakdo, ki ima računalnik, internet in malo znanja, na svoj disk prenese skladbe, filme, knjige ... V Evropi ta praksa postaja preteklost, zato je v Sloveniji letos nastalo Zdrženje ZIP: »Ugotovili smo, da so razmere alarmantne in da kličejo po povezovanju ter reševanju. Samo, če se bomo povezali in skupaj nastopili proti legalni kraji del ustvarjalne industrije, bomo lahko uspešni,« razmišljajo v združenju.

Čaka jih veliko dela

Delovna področja ZIP-a bodo usmerjena v več smeri. Zajemajo izobraževanje ciljnih in širše javnosti o pravih in pomenu varstva avtorskih pravic in s tem povezano spodbujanje spoštovanja pravic. Pomemben del dejavnosti bo usmerjen v ugotavljanje kršitev avtorskih pravic na trgu ter onemogočanje in preprečevanje kršitev avtorskih pravic.

Prav tako bodo dejavnosti namenjene usmerjanju uporabnikov k legalnim vsebinam, kar ima za končni cilj ustvarjanje okolja, ki bo omogočalo vzpostavitev zakonitega sistema trženja avtorskih del.

V boj proti kršiteljem

Zagotovo bo za učinkovito zaščito pravic najpomembnejše ugotavljanje kršitev. Tako bodo vzpostavili mehanizme za sledenje kršitvam na spletu, kot so: nelegalne izmenjave datotek (*torrent*), nelegalen streaming, nelegalen dostop do *on demand* sistemov ipd. Prav tako bodo izvajali sledenje oglaševalcem na nelegalnih spletnih straneh, nelegalni prodaji mehanskih nosilcev z varovano vsebino, kršitvam v radijskih in televizijskih programih ter prepoznavanje kršiteljev. Po ugotovljenih nepravilnostih bodo kršitelje opozarjali na njihovo nelegalno početje in uporabnike usmerjali na legalne platforme, ki ponujajo iste vsebine ter avtorjem in izvajalcem zagotavljajo ustrezno nadomestilo za uporabo zaščitnih del.

Nelegalne dejavnosti na področju glasbe na spletu v letu 2015.

Piracy Category	Total visits during 2015	Desktop visits	Mobile visits	Visits per country internet user	% of Total Piracy
Streaming	3,381,245	1,644,774	1,736,471	2.28	0.028%
Web download	2,882,958	1,466,423	1,416,535	1.94	0.048%
Public torrent	15,040,176	11,464,752	3,575,424	10.13	0.156%
Private torrent	1,110,665	962,848	147,817	0.75	0.253%
You Tube rippers	11,937,217	5,902,103	6,035,114	8.04	0.198%
All Music Piracy	34,352,261	21,440,900	12,911,361	23.14	0.101%

Vir: Muso Global Music Piracy Insight Report 2016
Pojasnilo: Visit pomeni vsaj 30 minut aktivnega delovanja na spletni strani.

Kdo so člani ZIP?

- DRUŠTVO FILMSKI PRODUCENTI SLOVENIJE
- DRUŠTVO SLOVENSkih REŽISERJEV
- ZDRUŽENJE FILMSKIH SNEMALCEV SLOVENIJE
- ZDRUŽENJE FONOGRAmsKE INDUSTRIJE SLOVENIJE
- ZVEZA SINDIKATOV VSEH GLASBENIKOV SLOVENIJE, SINDIKAT GLOSA SKG - SINDIKALNA KONFERENCA GLASBENIKOV
- DRUŠTVO SLOVENSKEGA ANIMIRANEGA FILMA
- SIPA, ZDRUŽENJE ZA ZAŠČITO INTERESOV GLASBENIH ZALOŽNIKOV
- ZAVOD ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC AVTORJEV, IZVAJALCEV IN PRODUCENTOV AVDIOVIZUALNIH DEL SLOVENIJE (AIPA)
- ZAVOD ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZVAJALCEV IN PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV SLOVENIJE (IPF)

K včlanitvi smo povabili še naslednje in želimo si njihovega sodelovanja:

- ZDRUŽENJE DRAMSKIH UMETNIKOV SLOVENIJE
- DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE
- DRUŠTVO SLOVENSkih PISATELJEV
- SAZOR - SLOVENSKA AVTORSKA IN ZALOŽNIŠKA ORGANIZACIJA ZA PRAVICE REPRODUCIRANJA
- ZVEZA LIKOVNIH UMETNIKOV
- SAZAS
- SGS
- ZAMP

našla v naravi sama po sebi, brez potrebe regulacije. Očitno smo še premalo zreli za kaj takega in je bilo nujno področje urediti. To je lepo vidno v številkah in statistikah preteklega obdobja, ki ga lepo slovensko predstavimo: »When numbers talk, bullshit walks!«

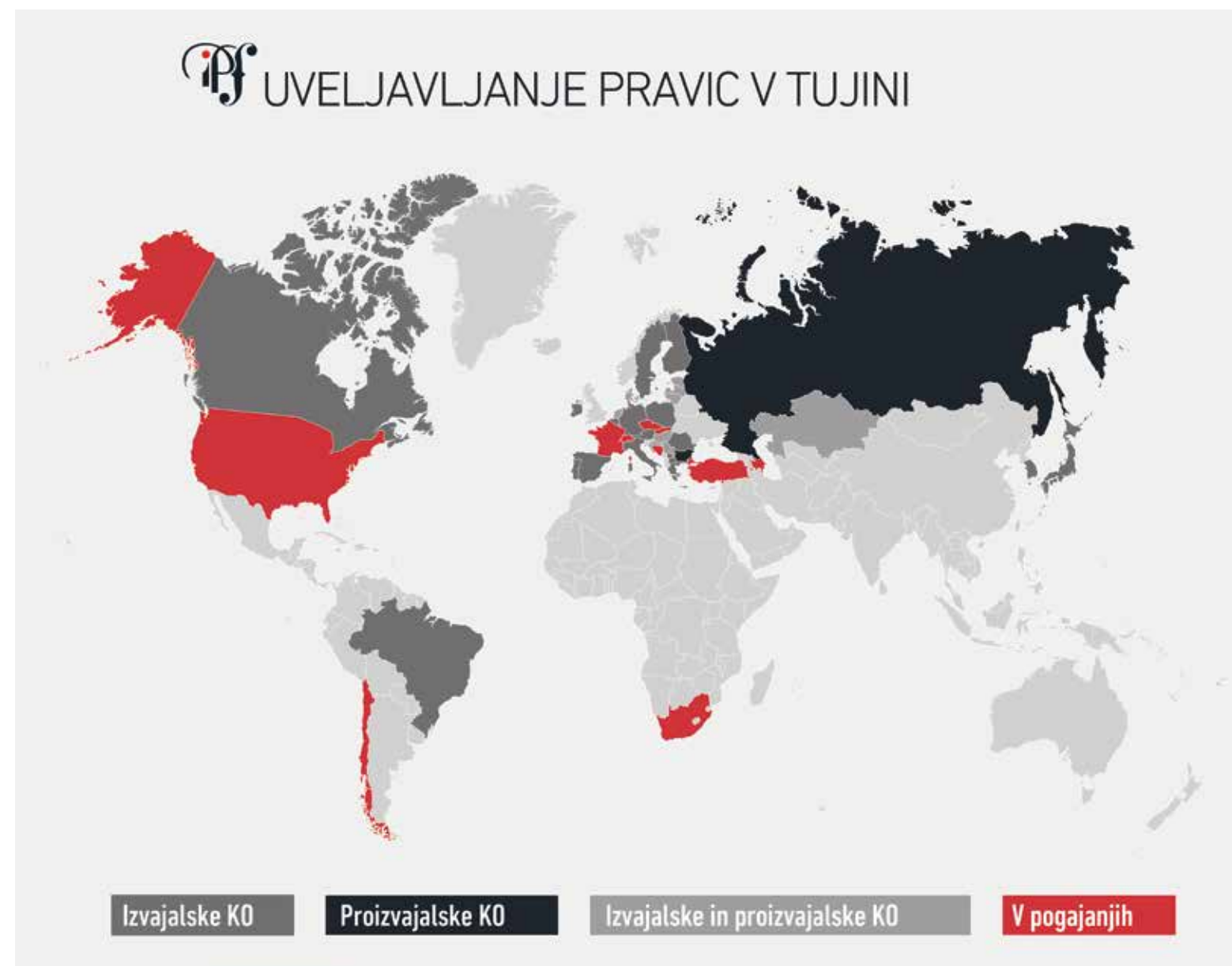
Poslušalec je kupec

Čas zdravi vse rane, tudi v tem primeru. Bolečina seveda ostane, rane pa se zacelijo. In po hudomušnem »nagajanju« in nečimrnosti nekaterih (vidnih) medijev takoj po začetku veljave zakona in

Članek bo v celoti objavljen na portalu ehonovice.si.

Mednarodna sodelovanja

Dvostranski sporazumi s kolektivnimi organizacijami iz drugih držav so za upravičence izjemno pomembni. Na tak način tako glasbenim izvajalcem kot proizvajalcem fonogramov zagotovimo, da za uporabo svojih del v teh državah prejmejo ustrezna nadomestila. Letos smo med podpisnike dodali kazahstansko organizacijo AMANT, ki skrbi za izvajalce in proizvajalce fonogramov, in tako zabeležili 67. sodelovanje. Trenutno potekajo pogajanja še s 16 kolektivnimi organizacijami z vsega sveta.



Vstopamo v VRDB2

Za mednarodne izmenjave v IPF-u pripravljamo vse potrebno za pridružitve k VRDB2 (VIRTUAL RECORDING DATABASE). V mednarodno podatkovno zbirko bo pristopila večina kolektivnih organizacij, ki so članice krovne organizacije SCAPR. Članstvo in sodelovanje v projektu bo pomenilo pomemben korak naprej k izmenjavi podatkov o uporabi fonogramov – skladb in tako posledično še natančnejšo zaznavo uporabe.

Članstvo v projektu VRDB2 bo za IPF pomenilo nov pristop k mednarodnim izmenjavam, s čimer bomo nadomestili dosednji način izmenjave in obdelave podatkov po priporočilih SDEG-a, z izjemo tistih kolektivnih organizacij, ki ne bodo pristopile k VRDB2. V bazi bodo prisotne skoraj vse kolektivne organizacije, članice mednarodnega združenja SCAPR.

Mednarodna izmenjava podatkov

Z VRDB2 bo vzpostavljen povsem drugačen sistem izmenjave. Vsaka kolektivna organizacija bo dodajala v skupno bazo VRDB2 repertoar, ki ga ščiti, in sezname zabeleženih javnih predvajanj za posamezno leto. Tako bodo vsi podatki na enem mestu in zato bo nadaljnja obdelava lažja ter natančnejša. VRDB2 je centralizirani sistem, ki bo omogočil uporabnikom učinkovitejšo in doslednejšo prepoznavo glasbenih izvedb ter bo ponudil dostop do informacij o izvajalcih zaradi integracije obstoječe mednarodne baze izvajalcev – IPDA. S tem se bo povečal pretok nadomestil med kolektivnimi organizacijami, ki so članice SCAPR.

Prednosti skupne mednarodne baze

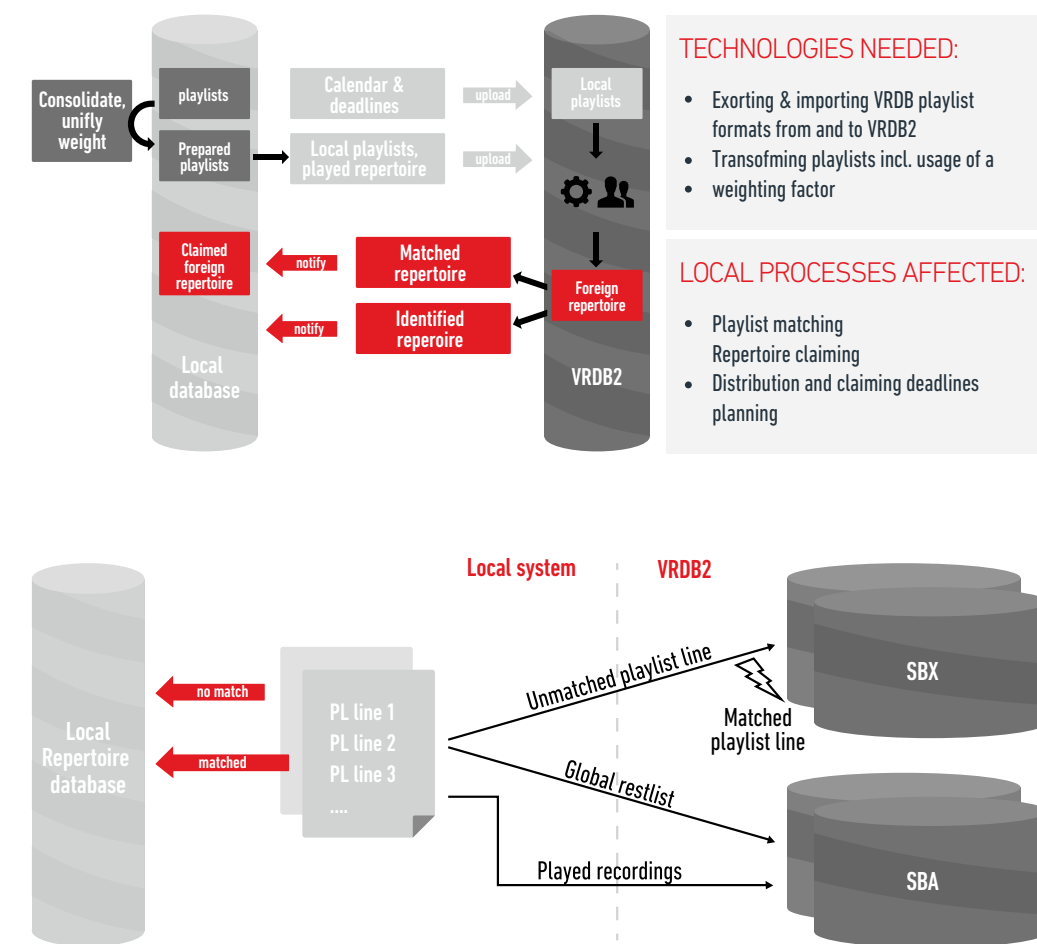
Nov sistem prinaša mnoge prednosti. Posamezna kolektivna organizacija se bo ukvarjala le z repertoarjem svojih upravičencev. S poenotenjem se bodo znižali stroški za upravičence, po drugi strani pa bo pridobivanje in deljenje informacij ažurnejše. Za izmenjevanje bo potrebnega manj tehničnega znanja, saj bo edina, standardizirana pot izmenjave, implementirana po mednarodnem standardu DDEX, ISAN. Do sedaj so manjše organizacije opravljale veliko dela za velike, pri VRDB2 pa bo vsaka organizacija opravljala delo zase. Prednost je tudi popolna transparentnost obdelave zahtevkov za nadomestila in tudi število komunikacijskih povezav se ne bo prestopno večalo. Pričakujemo,

da bo sistem pomemben tudi zaradi podpore nadaljnjemu razvoju upravljanja izvajalskih pravic.

Lažje upravljanje s podatki

Zasnova baze VRDB2 ima nekaj posebnosti. Urejanje podatkov o izvedbah, ki so potencialno podvojene, je skupno. Prav tako bo centralni vir podatkov o repertoarju (svetovni repertoar) shranjen in vzdrževan centralno, na enem mestu, kar je velika

prednost za uporabnike. Mednarodna izmenjava nadomestil bo zgrajena na prilagodljivi tehnološki platformi, ki podpira širitev obsega podatkov. Pomembno je, da sistem uvaja enotnost algoritmov za ugotavljanje ujemaj skladb in preverjanja pravilnosti, kar zagotavlja, da bodo vsi udeleženi obdelovali podatke na enak način. Vzpostavljeno bo centralno skladišče za podatke o uporabi glasbe, hkrati pa bo omogočena podpora standardiziranim časovnim okvirom in sinhronizaciji procesov.



Shemi pojasnjujeta delovanje VRDB2.

Slovenci nelegalno naložijo vsaj 35 milijonov skladb na leto

DARJO ROT vodi Združenje fonogramske industrije Slovenije (ZFIS). Prostovoljno, nepridobitno in samostojno združenje povezuje proizvajalce fonogramov zaradi uresničevanja skupnih interesov, zlasti na področju proizvodnje, promocije in zaščite interesov proizvajalcev fonogramov in proizvajalcev glasbenih videogramov. Že nekaj let se industrija srečuje z izzivi digitalnega okolja, kjer Slovenija zaostaja za globalnimi trendi, tako po dostopu kot po urejenosti plačila nadomestil za uporabo.

Kateri so glavni izzivi, s katerimi se danes srečuje domača fonogramska industrija?

»Mislim, da je za proizvajalce fonogramov problem predvsem, kako upad fizične prodaje zgoščenk nadomestiti z digitalno prodajo. Vsa Evropa in svet sta bistveno uspešnejše nadomestila upad z *downloadi* in *streamingom*. Na Švedskem na primer nadomestilo iz *streaminga* predstavlja 86 % vseh prihodkov proizvajalcev. V ostalih 14 % je prodaja zgoščenk, vinilnih plošč, *downloadi* in nadomestilo iz kolektivnih organizacij. V ostali Evropi je povprečje že blizu 50 %.«

Zakaj smo v Sloveniji tako daleč od tega?

»Odgovor je v Muso reportu, iz katerega je razvidno, da je Slovenija raj za pirate in ena zadnjih oaz v Evropi, kjer je glasba na internetu še vedno prosto dostopna, s tem pa so imetniki prikrajšani za nadomestila, ki bi jim omogočila vlaganje in razvoj. Po podatkih iz Muso reporta je bilo v letu 2015 vsaj 35 milijonov obiskov ilegalnih spletnih strani. Obisk pomeni, da se je vsakdo zadržal na tej strani vsaj 30 minut, v tem času je lahko brez plačila prenesel vsaj eno pesem, kar pomeni vsaj

35 milijonov ilegalnih prenosov glasbe ali še precej več. Kar lahko pomeni tudi 35 milijonov evrov ali še več.«

Torej opažate glavni problem v dostopu do glasbe na spletu?

»Ne v samem dostopu. Dostop preko spleta do najrazličnejših vsebin je posledica tehnološkega razvoja naše družbe. Problem je, da ustvarjalci vsebin prejemajo bistveno premalo nadomestil za uporabo in da se na njihovih delih gradijo največje svetovne korporacije. V sodelovanju z mednarodno organizacijo IFPI smo veliko sodelovali pri t. i. problemu »value gap«, ki ugotavlja razkorak v prihodkih med plačljivimi ponudniki vsebin (Deezer, Apple Music) in platformami, kot je Youtube. Slednji ni problematičen samo zaradi »value gap«, ampak ker omogoča snemanje skladb z njihovega portala in tako je bilo lani iz Slovenije prenešenih skoraj 12 milijonov skladb.«

Se problem skriva v vaši organiziranosti? So slovenske založbe in izvajalci že dovolj digitalizirani?

»V tem trenutku je že veliko slovenske glasbe prisotne na vseh glasbenih portalih, ki ponujajo pre-



Predsednik Združenja fonogramske industrije Slovenije, Darjo Rot, opaža, da Slovenija zaostaja za globalnimi trendi v digitalnem okolju.

ko 40 milijonov različnih pesmi. V Sloveniji so že prisotni Apple music, Deezer, Google play, Tidal ... Skupno število naročnikov v Sloveniji je zelo nizko in zato so tukaj slabi rezultati za slovenske imetnike pravic. Zanimivo je, da založba Nika, ki jo vodim, največ nadomestil prejme od Spotifyja, ki v Sloveniji sploh ni prisoten. Torej je večina naših skladb, za katere prejemamo nadomestilo, poslušana v tujini.«

V javnosti slišimo dileme, da denar za fonogramce odhaja v tujino. Je to res in kaj ostane doma?

»Denar gre v primeru IPF-a tistemu proizvajalcu fonogramov, ki mu pripada. Pravila so znana vnaprej. Še vedno je večina denarja za proizvajalce fonogramov razdeljena med domače proizvajalce, ki so lahko tudi licenčni partnerji tujega proizvajalca fonogramov. V takem primeru je stvar delitve med njima napisana v pogodbi.«

Kaj lahko danes založba omogoči izvajalcu?

»Proizvajalec fonogramov lahko še vedno pripomore izvajalcu v njegovem celostnem pojavljanju na slovenskem ali svetovnem trgu. Mislim, da ni dovolj to, kar pravijo v eni izmed kolektivnih organizacij, da je dovolj, da pošlješ pesem na radijske postaje in tako postaneš bogat ter da zato ne potrebuješ proizvajalca fonogramov. Mislim, da je ključno, da se skupaj z izvajalcem pripravi celostna tržna strategija, ki zajema še marsikaj drugega kot le pošiljanje pesmi na radio. Kot proizvajalec fonogramov lahko izvajalcu pomagamo pri pojavljanju v celem sospletu medijev, z izdelavo mobilnih aplikacij, uredimo dostope na portalih, kot so Deezer, iTunes, Youtube, Facebook, Twitter, Instagram, Last.fm, Wikipedia ... Seveda še vedno vlagamo tudi finančna sredstva, natisnemo zgoščenke, ki jih ponudimo v prodajo preko naše prodajne mreže, obenem pa preko našega promocijskega oddelka

poskrbimo, da se naši izvajalci primerno pojavljajo v vseh medijih. Kot založniki lahko avtorjem pomagamo pri njihovem pojavljanju in pisanju glasbe za tuja tržišča. Vam povem primer iz naše založbe; tako smo samo lani na Japonskem prodali več 1.000.000 nosilcev zvoka in slike, kjer so slovenski glasbeni avtorji pisali glasbo za najbolj priljubljene japonske izvajalce.«

Kako je domača industrija torej pripravljena na digitalno dobo?

»Mislim, da je slovenska glasbena industrija še vedno v kameni dobi, predvsem zaradi nesodelovanja različnih državnih organov, ki niso nič pripomogli, da bi se piratstvo zmanjšalo in da bi se lahko slovenska glasbena industrija digitalno razvila. Prvi korak bi bil, da bi bila večina slovenskega kataloga danega na voljo v vseh spletnih prodajalnah, šele v drugem se lahko začne promocija v spletnih prodajalnah, ki zahteva veliko znanja in delovanja v različnih družbenih omrežjih, playlistah ... V 90. letih smo v odličnem sodelovanju z različnimi državnimi organi (carina, policija, inšpekcija ...) v zelo kratkem času pregnali vse pirate z ulic, iz oglasnikov, trgovin ... Danes se ne zgodi nič in se vsi bojijo, da bodo s kakršnokoli akcijo proti internetnemu piratstvu izgubili naslednje volitve. Ta problem ni unikum glasbe, prisoten je tudi pri filmu, novinarstvu, knjižnem založništvu ...



Zakaj skladba potrebuje mednarodno kodo ISRC?

V današnjem globalnem digitalnem svetu je pomembno, da ima vaša skladba mednarodno prepoznavno identiteto. IPF je že dobro leto nacionalna agencija, ki dodeljuje mednarodno kodo ISRC, ki unikatno identificira vsak glasbeni posnetek ali videogram, ne glede na to, kje na svetu nastane. Skladbo lahko prijavite na naši spletni strani iscr.ipf.si in tako poskrbite, da vaša dela tudi v tujini ne bodo ostala neopažena.

Mednarodna federacija fonografske industrije (IFPI) je v sodelovanju z Mednarodno organizacijo za standardizacijo (ISO) leta 1986 razvila kodo ISRC. Za razliko od kataloških števil ali črtnih kod se ISRC nanaša neposredno na posamezni glasbeni posnetek in ne na fizični nosilec, na katerem je posnetek objavljen. Dvanajstmesna koda ISRC (International Standard Recording Code) tako določa unikatni glasbeni posnetek ali videogram po vsem svetu.

Vsak posnetek s svojo kodo

Vsak posnetek že ob izidu dobi lastno kodo ISRC, ki jo določi lastnik posnetka. Ta koda mora ostati na posnetku nespremenjena tudi takrat, ko se ta posnetek ponovno pojavi na drugem nosilcu zvoka. Če se na primer skladba določenega izvajalca najprej pojavi na njegovem samostojnem albumu, ki je izdan leta 2015, in je nato ponovno objavljena še na albumu največjih uspešnic, ki je izšel v letu 2016, ostane koda ISRC enaka. Tudi če posnetek dobi novega lastnika, ostane koda ISRC nespremenjena.

ISRC International Standard Recording Code

Kako je koda ISRC sestavljena?

Koda ISRC je sestavljena iz dvanajstih znakov, ki so razdeljeni na štiri dele: S I / A XX / 0 5 / 0 0 0 0 1. Sestavljajo jo: koda države (1) / koda uporabnika (2) / letnik (3) / koda posnetka (4).

- Koda države sestavljata dve črki, za Slovenijo velja SI.
- Koda uporabnika je unikatna kombinacija treh znakov (črk in števil), določi pa jo IPF. S kodo uporabnika lastnik posnetka ni določen, zato se ne spremeni, če posnetek dobi drugega lastnika.
- Letnik je označen z dvema števkama in se nanaša na leto, ko je posnetek dobil kodo ISRC. To ni nujno leto, ko je posnetek prvič izšel, saj lahko posnetki kodo ISRC dobijo tudi po nekaj letih od prvega izida.
- Koda posnetka je petmesna koda, ki jo založba oziroma lastnik masterja določi po svoje. Najlažje je, če se vsako leto začne pri 00001 in nadaljuje z 00002, 00003 itn.
- Prvih pet znakov kode ISRC ((1) in (2)) določi IPF in ostaja za registranta nespremenjenih, ostalih sedem ((3) in (4)) pa določa registrant sam in je odvisnih od leta določitve kode ISRC ter zaporedne številke posnetka.

Olajšano sledenje uporabi skladb

ISRC v številnih državah po svetu že pomaga pri samodejni registraciji predvajanja. Tako preprosto ugotovimo, katera skladba je bila predvajana in s tem imetnike pravic na posnetku. Na IPF-u pričakujemo, da bo v prihodnosti tako tudi v Sloveniji. V današnjem času, ko prevladuje sodobna tehnologija, je namreč takšna oblika sledljivosti uporabe nepogrešljiva. Digitalnih distribucij in uporab, ki niso vezane na fizične izdelke, je namreč vedno več.

IPF je nacionalna agencija za pridobitev kode ISRC.

Več informacij in prijavo:

telefon: 01 52 72 930

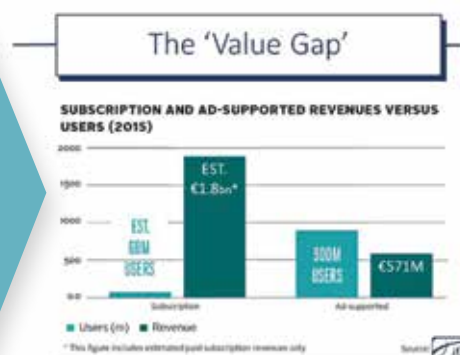
email: iscr@ipf.si

iscr.ipf.si

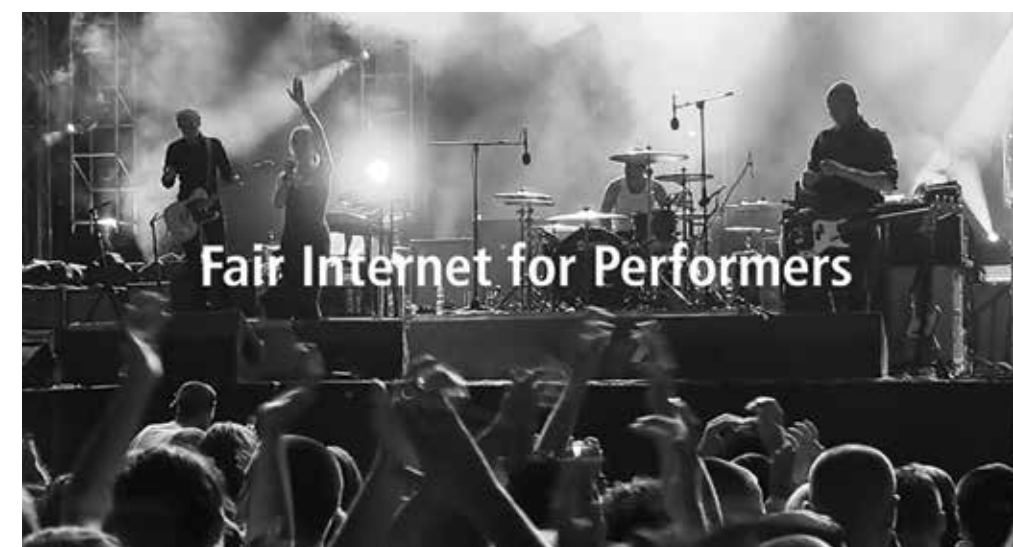
Kaj dobimo iz digitalnega sveta?

Klasični nosilci zvoka so že nekaj časa v zatonu, zato danes glasbena industrija z digitalnimi storitvami ustvari že skoraj polovico prihodkov. Imetniki pravic, ki ustvarjajo in izvajajo glasbo, se srečujejo s težavami, ko za uporabo svojih del pri nekaterih ponudnikih glasbe, kot je Spotify, prejmejo ustrezno nadomestilo, in s takšnimi, kot je YouTube, kamor glasbo nalagajo uporabniki in od katerega prejmejo bore malo nadomestil ali pogosto nič.

Glasbeni digitalni trg	Kdo je največji?	Kaj dobi glasbena industrija?	Pojavil se je »value gap«
Glasbena industrija se je uspešno prilagodila digitalnemu okolju in na različnih platformah po vsem svetu letno ustvari 6,1 milijarde €. Uporabniki lahko samo v Evropi dostopajo do 43 milijonov skladb na približno 200 digitalnih platformah. Takšna dostopnost se pozna tudi v številkah, saj digitalna uporaba glasbe za evropske proizvajalce fonogramov pomeni že 47 % celotnih prihodkov.	Iz časov plošč, kaset in zgoščenk smo prešli v svet digitalnih vsebin. Danes so tako glavni vir glasbe spletne platforme, kamor uporabniki nalagajo vsebine, kot sta SoundCloud in YouTube. 82 % Evropejcev preko takšnih in podobnih platform redno dostopa do glasbe. Ti velikani z glasbenimi vsebinami imajo 1 milijardo uporabnikov po vsem svetu, medtem ko jih imajo platforme s plačljivimi vsebinami, kot sta na primer Spotify in Deezer, 68 milijonov.	Platforme, ki spoštujejo pravice in imajo omenjenih 68 milijonov uporabnikov, so za uporabo avtorsko zaščitenih del v letu 2015 plačale 1,8 milijarde evrov, odprte platforme z 1 milijardo uporabnikov pa le 571 milijonov evrov. Spotify, ki je vodilen ponudnik storitev v Evropi, na leto na uporabnika ustvari 16 evrov, namenjenih imetnikom pravic, medtem ko YouTube le 1 evro.	Čeprav je številka uporabnikov plačljivih glasbenih ponudnikov zavidljiva, je nezanemljivo dejstvo, da je veliko glasbe dostopne pri ponudnikih, ki ne vračajo zaslužka s tovrstnimi vsebinami, v kateri koli obliki nazaj v glasbeno industrijo. V tujini se je za to neskladje med prihodki, ki jih nekatere platforme ustvarjajo z glasbo, in vrednostjo, namenjeno imetnikom pravic, uveljavil izraz »value gap«. Eden največjih izzivov prihodnosti je zato, kako zagotoviti pravično nadomestilo za uporabo zaščitenih del na digitalnih platformah. Evropa zato že pripravljata več aktov, s katerimi želijo ustvariti pravičnejše smernice, in predpise, ki bodo pomagali urediti problematiko.



Pravičen internet do izvajalcev



Ste vedeli, da se je v polovici lanskega leta na spletu pretočila več kot milijarda pesmi, filmov in televizijskih serij? Številke so se v primerjavi z letom 2014 več kot podvojile, zato pomagajte zaščititi delo in trud izvajalcev. Predstavljajte si, kaj vse bi lahko izvajalci ustvarili s pravičnim deležem od uporabe svojih del na »piratskem« delu interneta. Štiri mednarodne organizacije (AEPO-ARTIS, EuroFIA, FIM in IAO) so zato sprožile spletno kampanjo FAIR INTERNET za popravilo krivic do izvajalcev, ki jo je podpisalo 32.128 podpornikov.

Konflikt interesov

Piše: Nikola Sekulović

Sem super tarča za diskreditacijo. Avtor in izvajalec, ki je kdaj tudi že plakativno, prekladal opremo ali kot voznik poskrbel, da smo bili ob zori vsi varno doma. Organizatorje sem moral za svoje špile, v obrnjeni vlogi pa se branil pred drugimi izvajalci. Prijazno sem pilotiral bend ali dva, z drugimi menedžerji pa se ravsval precej bolj trdo. Tesno sem sodeloval z založbami in založniki, izdajal pa tam, kjer mi je najbolj ustrezalo. Bil sem slaba čistilka in varnostnik, "roadiju" pa sem nazadnje roko posodil – včeraj.

S producenti in z lastniki studiev se večinoma dobro razumem. Brez slabe vesti se družim z narodnjaki, zabavnjaki, jazzerji ali klasičarji. Enako z režiserji, igralci, oblikovalci, fotografi ali slikarji. Na skrivaj se ga ulijem s člani drugih skupin, kofeta s šefom kakšnega medija pa se ne da skriti. Nekaj malega sem prispeval filmu in gledališču. Sem član treh kolektivov, pri eni sem celo v organu. Znam brati med vrsticami, prebijem se tudi skozi pravniško govorico. Bil sem že na obisku v parlamentu in pri ministru. Z oglaševalci delam nekajkrat na leto, nekaj malega predavam, občasno napišem kak članek, s serviserji imam super odnose, doživel sem neuspeh pri razvoju glasbene aplikacije, trgovci z glasbilo so me veseli. Edino računalničarji me malo nervirajo.

Sem tudi velik distributer glasbe. Najraje v živo, včasih na FB. Informacije posredujem tudi medijem, založbam, organizatorjem ipd. ter upam, da bo vsaj 20 % šlo naprej do občinstva. Prijateljem pomagam podreti kakšen živi zid, nasvete pa delim tudi tam, kjer ni treba.

Sem tudi velik potrošnik glasbe. "Trošim" jo doma in v avtu; "uporabljam" jo na terasi lokala, pri zobarju in med nakupovanjem v trgovskem centru; "hodim" na koncerte drugih izvajalcev. V klobuk uličnega glasbenika vržem tudi bankovec, ne samo kovanca. Piratiziram ne. Ne, da ne bi. Bi. Ampak – malo ne znam, malo mi je nerodno, predvsem pa se bojim, da bi me kdo zasačil in me – ob pravi priliki – zatožil, in potem bo spet cel halo.

Tako. To je moja realnost. Delam, ustvarjam, izvajam, komuniciram, posredujem, organiziram, zalagam, blebetam, se pogajam in trošim. Pogosto več stvari naenkrat in pogosto v konfliktu – z drugimi ali s sabo. Ob tabornem ognju je prijetno, pogosto tudi zabavno in produktivno. Ampak ob takih ognjih se redko po-

grejem: zaradi nevarnosti, da bo napačna informacija kot virus prenešana v sovražni tabor, se pogovori hitro zožijo v neproduktivno interesno diplomacijo. Prijatelj me pogosto zbode: "Ja, ampak tile tvoji so pa..." Kateri že "moji"?! Moji so VSI: in avtorji in izvajalci in fonogramci in filmarji in radijci in organizatorji in voznik in tiskar in prodajalec vstopnic in IPF in SAZAS. Večino vlog poznam in jih razumem kot del celotnega sistema. Ko prijatelju vrnem zmerljivko nazaj ("A to te spet pumpajo tile tvoji...?"), je njegov odgovor pričakovano: "Kateri moji, jaz pa res nisem njihov..." Tako



Nikola Sekulović

Foto: Franci Virant / J.e.s.u.s. Ajax

vsaj izvem, kateri tabori so tokrat na tapeti. In je takoj lažje komunicirati. Vsaj na videz.

Pravijo: družba je družba, služba je služba. Pa ni res. Pri meni je vse osebno. Ne ločim službe od družbe. In ne želim na silo ločevati posameznih življenjskih vlog. Predvsem pa ne dovolim, da bi me skregali. Z drugimi in s samim sabo. Če postanem del enega tabora, a me bo drugi izgnal? In obratno? A me bo k taborjenju zvalil denar? Ali kaj drugega? A naj žvečim teorije zarote samo zato, ker nekdo zloži neko fantastično zgodbo? Naj ugibam, kdo je s kom v postelji ali v žlahti, kakšni so resnični interesi, kaj je "pravi" pomen te ali one izjave? Res ne bi. Sem v postelji in v žlahti z vsemi, lastne interese lahko opredelim komurkoli, če je treba, pa z veseljem razkrijem tudi marsikatero ozadje. Z ljudmi bistveno lažje komuniciram, če svojo in njihovo razcepljenost sprejemem z odprtimi rokami. Pri tem je pogovor takoj bolj ploden, če zmanjšam potenciometer čustev in dvignem jakost razuma.

Namesto jasne opredelitve naših razdeljenih interesov v ospredje potiskamo bolj plemenite besede, kot so umetnost, poštenost, resnica, nacionalni interes, mednarodna praksa ipd. Saj vemo: če si bo te vrednote prilastil en tabor, potem bo oni "drugi" ob svojem ognju strupeno retoriko samo še zaostрил in serviral nazaj. Tako se – namesto o denarju – pogovarjamo o meglenem, izmuzljivem in nerešljivem konfliktu vrednot. In ta megla sistemu ne pomaga. Vzplamteli in ogroženi sistemi ne delujejo učinkovito: čas, energija, pozornost in denar se v konfliktu razsipavajo na napačnih mestih.

Kolateralna škoda? Taborniško skregani glasbeniki težko skupaj muzicirajo. Škoda. Vsaka ura, namenjena razpletanju teorij zarote, pomeni uro manj za glasbo. Škoda. Vsak strošek tožarjenja pomeni manj denarja za glasbenika. Škoda. O pocenitvi sistema s skupno položnico samo filozofiramo. Škoda. Nedomestilo za praznjake – prav z uradniško razlago o skreganih taborih – še naprej leži na cesti. Škoda. Zakonodaja se sprejema tako, da odločevalci naše taborniške zdrahe uporabijo za lastne taborniške bitke ter na koncu tekme samo sporočijo rezultat, s katerim bomo težko zadovoljni. Kar preberite si intervju z ministrom za gospodarstvo. Škoda. Uporabniki pa nam našega seveda ne bodo priznali, če nas nihče ne jemlje resno. Škoda.

Zato redko taborim. Na skupščinah obeh mojih kolektivov, SAZAS-a in IPF-a, sem bil nazadnje leta 2010. Žal. Pri obeh me namreč – poleg lastnega žepa – zanima še marsikaj drugega. Po moji zadnji skupščini ene od kolektivov me je njen najvišji predstavnik vprašal: "Pa dobro, Nikola, zakaj se ti upiraš? Saj takšen sistem deluje v tvojo korist?" Res, deluje, imam srečo, da tudi zame in zdaj. Vendar prej ni. In že jutri mogoče spet ne bo. Skozi vse bolj zapleteno retoriko osebnih zamer, mešanico resnic in laži, agresivnih utišanih nezaželenih govorcev ipd. na koncu ugotavljam, da je tak sistem umeten. Ni zapisan ne v DNK-ju in ne v Bibliji. Tako, kot je prišel, lahko tudi izgine. Ali se spremeni. Kako? Če bomo z njim ravnali, hm, kaj pa vem – razumno?

Spore v glasbeni skupnosti iz zadnje klopi ves čas nehote spremljajo resnični odločevalci – poslušalci. Tako me o naših tabornih ognjih – poleg novinarjev – zaslišujejo še moji starši, avtomehanik, zobar, trgovka v Mercatorju, študent, natak, računovodkinja, prijatelj brez službe itd. Edini ljudje, ki na koncu odločajo, ali so glasba in glasbeniki vredni njihovega dragocenega časa, pozornosti in denarja. Koliko tega namenijo za glasbo, koliko pa za »zabavo« ali »sprostitutev«, si lahko odgovorite sami.

Bi bilo lažje z enotno fronto? Seveda. A če bodo naša razmerja preslikava drugih nejasnih konfliktov v družbi (npr. Kučan-Janja, pokojnine-plače, gospodarstvo-negospodarstvo ipd.), potem bo pot naporna in dolga. Da, dialog je pomemben. Vendar ne takšen, kot ga vodimo sedaj. Želim si manj diplomacije, manj dimnih zaves, več jasnih da in ne, več odkritih konfliktov, več njihovih razrešitev in hitreše poti do skupnega cilja. Skupni cilj pa je najbrž takle: stabilen in učinkovit sistem, ki nam bo omogočal več miru pri naši dejavnosti.

Zato zadnje čase pogosto kofetkam. Tudi z drugače mislečimi. Ko damo karte pošteno na mizo, je debata daljša in bolj kvalitetna. Možgani lažje procesirajo, saj se ne ukvarjajo s fintami. Novi podatki spreminjajo poglede in sprožajo nove ideje, te pa omogočajo bolj učinkovito odločanje in ukrepanje. Z manj nepotrebnege zatikanja. Naslednje leto posvečam prav temu: kofetkanju kot metodi. Brez vnaprejšnjih jasno opredeljenih mikro koristi in ciljev – ti se bodo oblikovali že sami. Če bo koga zamikal tak klepet, me ne bo težko najti.

IPF gostil regionalno konferenco IFPI

IPF je ob podpori Mednarodne organizacije proizvajalcev fonogramov (IFPI) v Ljubljani gostil osmo regionalno konferenco. Na njej so udeleženci iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Albanije, Kosova in Makedonije izmenjali aktualne izkušnje in prakse pri zbiranju nadomestil.

Kolektivne organizacije, ki zastopajo proizvajalce fonogramov, so v Ljubljani 27. oktobra 2016 na regionalni konferenci predstavile načine zbiranja in deljenja nadomestil ter izzive, s katerimi se srečujejo pri uresničevanju svojega poslanstva. Če je sistem kolektivnega uveljavljanja sorodnih pravic proizvajalcev fonogramov v Sloveniji in na Hrvaškem že na zavidljivo visoki ravni, se v Makedoniji ter Bosni in Hercegovini tega še dobro lotevajo. Makedonska organizacija MMI je trenutno ostala brez dovoljenja za kolektivno uveljavljanje, kolektivna organizacija Fonogram iz Bosne in Hercegovine pa še dobro začenja z uresničevanjem svojega poslanstva.

IPF dela dobro

IPF je v svoji predstavitvi opisal skladnost poslovanja s standardom »IFPI Code of Conduct« in s Priporočili za delitev nadomestil imetnikom pravic. Ugotovitev na konferenci je bila, da IPF praktično že izpolnjuje navedena pravila in usmeritve, v nekaterih točkah celo strožje, kot jih predvidevata direktiva Evropske unije ali lokalna zakonodaja. Kot predstavniki drugih držav so tudi strokovni sodelavci IPF-a poudarili težave in ovire, s katerimi se soočajo pri urejanju tarif, v sodnih postopkih in v tolmačenju lokalne zakonodaje, ter predstavili nekatere akcijske ukrepe.

Mednarodno delovanje za koristi imetnikov pravic

Vključenost v mednarodne organizacije, kot je IFPI, je pomembna prednost za IPF in upravičence, ki jih zastopa, saj se z izmenjavo informacij in praks mnogo lažje dosegajo nameni uveljavljanja pravic v korist imetnikov. S pristopom v mednarodne projekte, na primer k VRDB (enotni svetovni bazi posnetih izvedb) ali kot lokalni izdajatelj kode ISRC za posnetke, je IPF v ospredju dejavnosti mednarodnih združenj, katerih cilj je čim učinkovitejše, stroškovno ugodno in hitro izplačevanje nadomestil imetnikom pravic.



IPF je ob podpori Mednarodne organizacije proizvajalcev fonogramov IFPI v Ljubljani gostil osmo regionalno konferenco.



Z vključenostjo v mednarodne organizacije mnogo lažje dosegamo uveljavljanje pravic v korist imetnikov.



Že imajo vaše skladbe kode ISRC?

ISRC International Standard Recording Code

Dobrodošli v digitalnem svetu, kjer vaše skladbe poslušajo po vsem svetu. Želite za njihovo uporabo prejemati nadomestila?

Dvanajstmestna koda ISRC omogoča preprosto in pravilno ugotavljanje, katera skladba je bila kdaj in kje predvajana ter kdo so imetniki pravic na posnetku.



Nacionalna agencija za dodelitev kode ISRC – IPF

Šmartinska 152/VI | 1000 Ljubljana | T: 01/52 72 930 | E: ISRC@IPF.SI | WWW.IPF.SI

Prijavite nove skladbe

Ste že prijavi svoje novejšje posnetke glasbenih del iz leta 2016? Ali imate starejše, še neprijavljene posnetke? Vabimo vas, da nam prijave posredujete čim prej, da jih bomo lahko zajeli v obračun za leto 2016 in končni poračun za leto 2011. Rok za prijavo fonogramov je 31. marec 2017.



SKLADBE PRIJAVITE NA WWW.IPF.SI.

Obrazci za prijavo so na voljo na naši spletni strani, kjer lahko preverite tudi uporabo neprijavljenih posnetih izvedb.

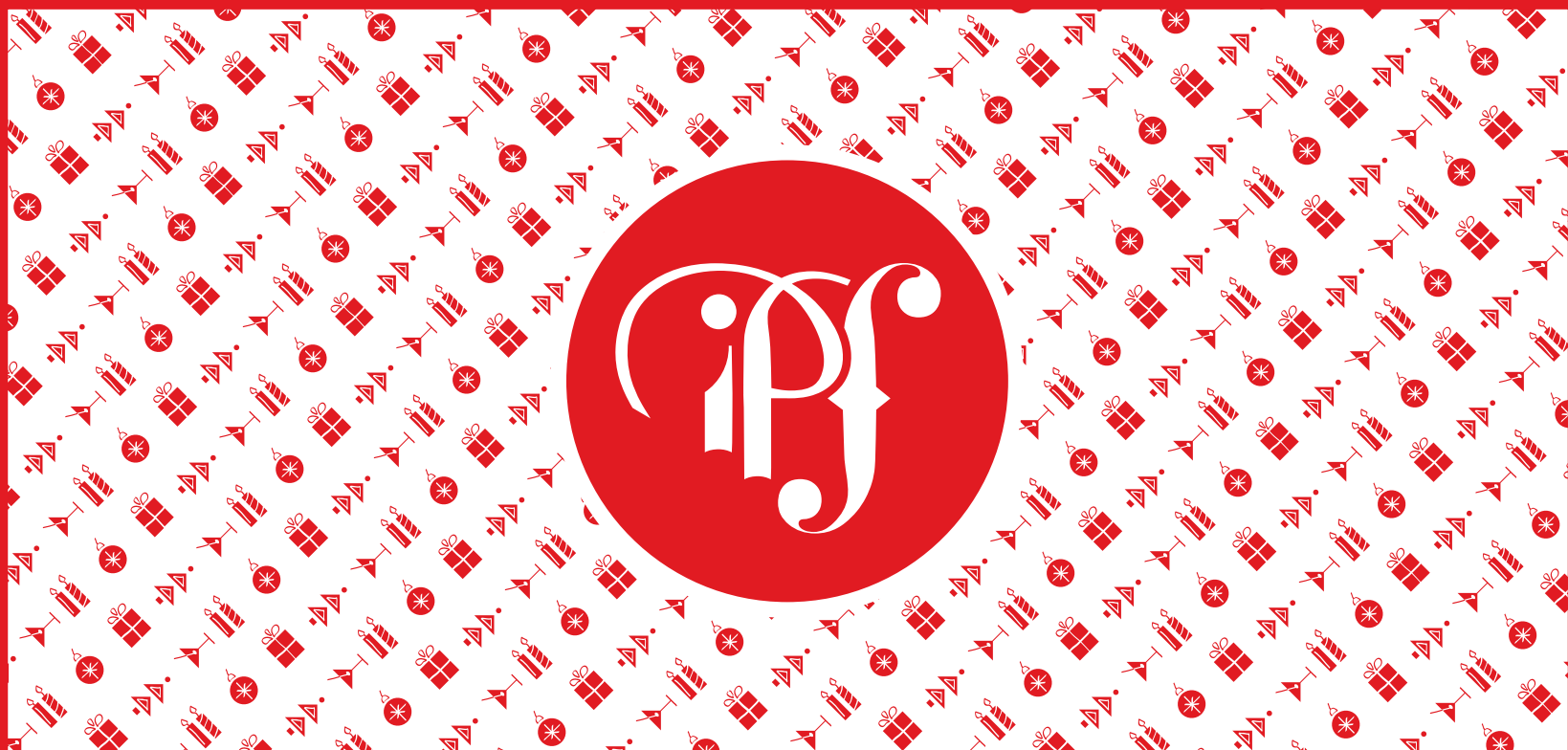
ZAKAJ JE POMEMBNO, DA PRIJAVITE SVOJA GLASBENA DELA?

Za obračun vaših nadomestil je nujno potrebna pravočasna in pravilna prijava posnete skladbe oz. fonograma, na kateri ste izvajalec ali proizvajalec fonograma. Naj vas nadomestila ne čakajo po nepotrebnem, zato v vašem profilu ADMISS (<https://admiss.ipf.si/>) preverite, ali so vneseni vsi potrebni podatki.

POTREBUJETE POMOČ PRI PRIJAVI IZVEDB?

Za vsa vaša vprašanja smo vam na voljo v času uradnih ur na sedežu IPF-a, Šmartinska cesta 152/hala 6, Ljubljana, vsak delovni petek med 10. in 12. uro po predhodni najavi.

Za informacije smo na voljo tudi na telefonski številki: 01 52 72 932 ali po elektronski pošti: info@ipf.si.



#srečno



#happy

#uspešno

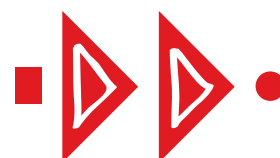


#successful

#inovativno



#innovative



Prihaja

AKTUALNO SLOVENIJA SVET

novice
mehoi

spletni portal o glasbenem svetu

AKTUALNO

Od januarja 2017

© 06. oktober 2016

Kaj prinaša novi Zakon kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic?